

Laodicea - Pichqayuq Yupay

Qhipa Kimsa

Jeff Pippenger

2023-09-03

Allinmi hinaqa qanchis iglesiakuna chaymanta qanchis sellokunapas hamuqllataq rikuchinakunaman hina yuyaychasqa kanan: chayqa kikin historiapa uku ch'iqninkunatawan hawa ch'iqninkunatawan rikuchiq paralelo símbolokuna kanku. Hinallataq ancha importante nisqaqa, qhipa kimsa iglesiakunatawan qhipa kimsa sellokunata qhawarispa, wiñayman puriq historiata rikuchiq línea históricaqa mana símbolokunapa ñawpaq kaq asuntunchu kasqanta reparay. Iglesiakunapa historias paralelaskunapa contexto-ninpi aplicakuspaqa, historiapa ñawpaqman puriyninga simbolismopa esencial elemento-ninmi; ichaqa mana chayhinachu qhipa kimsa iglesiakunawan sellokunawan sapankama símbolo hina tratakusqankupi.

Kimsa qhipa iglesiakuna, huk unancha hina, kimsa ayllukunapa tinkuyninmanta, chaymanta ima hinalla chay kimsa yupaychaqkuna ayllukuna, imaymana iglesiakunawan rikuchisqa, hukninwan huknin tinkuspa kuyurikuyninkumanta rimanku. Qhipa kimsa sellokunapa Diospa llaqtanta reqsichinku, Moiseswan Elíaswan rikuchisqata. Elíasqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunata rikuchin, Moisesñataq chanin wañusqakunata.

Paypa pichqa kaq sellota kicharisqanman hinaqa, altarpa uranpi rikurqani Diospa siminrayku wañuchisqa runakunapa alman-kunata, hinaspa hap'isqankutaq testimoniokunarayku. Hinaqtinmi sinch'i kunkawan qapariqku nispanku: Hayk'aqkamataq, Apu, qhapaq ch'uya, cheqaq, mana juzgankichu, mana kutichinkichu yawarniku kay pachapi tiyaqkunaman? Hinaqtinmi sapa hukninkuman yuraq p'achakuna qosqa karqan; nisqataq karqan paykunaman, aswan pisillaraq tiempo samaykuychik, kamachimasiykikuna, wawqeykikunapas, qankuna hina wañuchisqa kananpaq kaqkuna hunt'akunankama. Suqta kaq sellota kicharisqanmantataq rikurqani, hatun allpa kuyuy karqan; intitaq yana tukurqan chukchu millma lliklla hina, killataq yawar hina tukurqan. Hanaq pachapa qoyllurninkunataq uraykamurqanku kay pachaman, imaynan higo sach'a mana puchusqa higosninkunata urmachin sinch'i wayra chhallchiykusqanrayku, chayhinata. Hanaq pachataq qullqesqa qillqa rullo hina lliqsisqa karqan; llapa urqkunapas, islankunapas kikin mayp'inkumanta kuyuchisqa karqanku. Kay pachapa reyesninkuna, hatun runakuna, qhapaq runakuna, soldadokunapa umalliqninkuna, kallpasapa runakuna, llapa wata runa, llapa libre runapas pakakuykurqanku mach'aykunapi, urqkunapa qaqankunapipas. Nirqankutaq urqkunaman, qaqakunamanpas: Urmaykuychis ñoqaykuman hinaspa pakaykuwaychis tronopi tiyakuqpa uyanta, Corderopa phiñakuyninmantawan. Paypa phiñakuyninpa hatun p'unchayninga chayamunña; pitaq sayariyta atinqa? Apocalipsis 6:9–17.

Hermana Whiteqa yachachiwanchik pichqa kaq selloqa “hamuq p'unchawkunay huk tiempo periodoman” rimananta. Pichqa kaq sellopa versículonkuna tapukuchkanku hayk'aqmi Dios juzganqa papadota, Diospa llaqtanta tutayaq p'unchawkuna pacha wañuchisqanrayku. Kutichiyqa qosqa karqa, “qhapa p'unchawkunapi” Dios juzgananpaq papadota wañuchisqanrayku, hinallataq

huk huñu papal mártir runakunapaqpas, paykunaqa Domingo ley crisis pacha papadomantaq wañuchisqa kanqaku.

“Hinaspaqa pichqa kaq sellota kicharisqanmanta... [Apocalipsis 6:9–11]. Kaypi Juanman rikuchisqa karqan mana cheqaqpi kaqkunatachu, aswanqa ima kaqkunachus hamuq pacha tiempopi kananpaq karqan chaykunatan’.” Manuscript Releases, volumen 20, 197.

Wahyimanta ham sut’inchanni altarp ukhu pacha almaskuna, Diosqa hayk’apitaq papasq kayninta juzganqa nispa yachanankupaq munasqankuta, tinkisqa kashasqankuta iskay angelpa rimayninkunawan, paymi Revelación pusaq chunka pusaqniyuq capítulo kay pachata k’anchachin hatun k’anchayninwan.

“Pichqa kaq sello kicharisqa kaptin, Juan Reveladorqa rikch’aypi altarpa uranpi rikurqan Diospa Siminrayku, hinallataq Jesucristoq testimoniunrayku wañuchisqa kaqkunapa huñusqa ayllunta. Kay qhipamanmi hamurqan Apocalipsispa chunka pusaqniyuq kapitulonpi nisqa rikch’aykuna, maypichus cheqap kaqkuna, fiel kaqkunapas, Babiloniamanta waqyarisqa kanku llusqiykuyta. Apocalipsis 18:1–5 citados.” Manuscript Releases, volumen 20, 14.

Apocalipsis chunka pusaqniyuqpi Catolicismoq taripaynin iskay kuti kasqanraykun, chaypim hinaspa chaymantapas castigasqa kachkan, mana ñawpaq p’unchaykunapi “qhipa p’unchaykuna” nisqapi wañuchinqa chaykunallamantachu, aswanpas papal kamachiyuq tutayaq p’unchaykunapi wañusqa runakunamantawan.

Hanaq pachaqmantataq huk simita uyarirqani, kaynata nispa: Lloqsiychis paymanta, llaqtaykuna, ama huchankunapi rakiykukuychischu, amataq chaskiychischu ñak’ariyninkunamanta. Huchankunan hanaq pachakama chayan, Diosmi mana allin rurayninkunata yuyarirunña. Kutichiychisman hina kutichiychis payta, rurasqankunaman hina iskay kuti iskaychaychis paypaq: hunt’asqan k’aspi qiru-piqa, paypaq iskay kuti hunt’aychis. Apocalipsis 18:4–6.

Soqta sellokasqa qichkayqa Bibliapi ancha reqsisqa rikuchikuykunamanta hukninmi, chaykunataq qespichin Cristo kutimuy iskay kaq hamuyninpaq ñawpaqman chayaykunata, qanchis qhipa unu muchuykunapa tiempompí. Chayqa tukuyninpi tukuyninmi Apocalipsispa qanchis ñiqin rakhípa qallariyninwan, mayqinchus kutichiya qun suqta sellokasqapa qhipa versiculonpi tapusqa tapuyta: “pitaq sayayta atinqa.” Iskay huñu runakunan kanku, paykunam Diospa unancha sutin hina sayanqaku domingo kamachiy sasachakuypi, mayqinchus tukukun qanchis qhipa unu muchuykuna chayamuchkaptin. Chay iskay huñukunaqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunan, mayqinkunachus Elíaswan rikuchisqa kanku, hinaspa “hatun achka runa huñu,” mayqinkunachus Moiséswan rikuchisqa kanku. Kay iskay unancha Moisésmanta Elíasmantawan ñawpaqta reqsichisqañam karqan, paykunaqa pacha tukukuyinpi sayaqkuna kasqankuta, imaraykuchus iskayninku Cristo kуска sayarqanku Transfiguración Orqopi.

Tutapuy Papatupa wañuqkuna chay Tutayay Pacha Edadkunamanta qispisqa karqanku yuraq p’achakunawan, iskayñiqin t’aqaqataq, chay t’aqá hunt’asqa kanankama suyanankupaq nisqa kasqanku, paykunaqa “hatun achka runakuna” kanku, paykunapas yuraq p’achakunata churakusqakuna. Pichqayñiqinwan soqtañiqin sellokunaqa mana pichqayñiqinwan soqtañiqin

iglesiakunapa parallel historianta qusqankuchu; astawantaq iskay t'aqakunamanta testimoniota qunku, paykunaqa "qhipa p'unchaykunapi" Señorpaq huk unancha hinata sayarinku. Chay iskay t'aqakunaqa paykuna kanku Apocalipsis chunka pusaqniyuq kapitulumpi iskay simikunapa willakuyninkunata willaqkuna. Chaymanta willakusqa willakuyqa Santo Espíritu pampachikuyninwan kуска hamun, imaynachus Pentecostés pa historiampipas, hinallataq Chawpi Tuta Qapariypa historiampipas, Adventismo qallariyninpi rikuchisqa karqan chay hina.

Kimsa kaq willakuq angelpa willakuyninpi hukllachasqa angelqa, kay pachapa llapan kayninta kikinpa hatun k'anchayninwan k'anchachinanmi. Kaypiqa willakuykuchkanmi huk llapa pacha mast'arikusqa llamk'ayta, mana hayk'aqpas rikusqa atiyiniyuqta. 1840–44 watakunapi hamuq kay kuyuyqa Diospa atiyinpa sumaq rikuchikuynin karqan; ñawpaq angelpa willakuyninqa apachisqa karqan kay pachapi llapan misionero estaciunkunaman, hinaspataq wakin llaqtakunapi karqan aswan hatun religioso interes, mana mayqen suyupipas rikusqa kasqan hina chunka suqta pachak watayuq Reforma pacha qhepaman; ichaqa kaykunataqa aswan atipananmi kimsa kaq angelpa qhipa amonestakuynin urapi hatun atiyiniyuq kuyuy.

Llamk'anaqa Pentecostés p'unchaypi kasqanman rikch'akusqa kanqa. Imaynachus "ñawpaq para" qosqa karqa, Santo Espíritupa taqaykusqanwan evangelio qallariyninpi, ancha chanin muru wiñariyninpaq chayhina "qhipa para"pas tukukuyninpi qosqa kanqa cosechapa puquyninpaq. "Chaymantam yachasun, sapa kuti Señor-ta reqsispa qatipasunchik chayqa: lloqsimusqanqa tutamanta qhantariq hina wakichisqanmi; paymi hamunqa ñuqanchikman para hina, allpaman qhipa para hinataq ñawpaq para hina." Oseas 6:3. "Sionpa wawankuna, kusikuychik ari, Señor Diosniykichikpi kusirikuychik; payqa qosurqankichikmi ñawpaq parata tupusqa hinallata, hinaspan uraykachimunqapuni qankunapaq parata, ñawpaq paratawan qhipa paratawan." Joel 2:23. "Qhipa p'unchaykunapin, nispa Dios, Espirituymanta taqaykusaq llapa aychaman." "Hinaspan pasakunqa, pipas Señorpa sutinta waqyakuqqa salvakusqa kanqa." Hechos 2:17, 21.

"Evangelioqa hatun llamkayninqa manam Diospa atiyinpa astawan pisiy aswan qhawarikuyiniyuq kasqanwan tukunanpaqchu, imaynachus qallariyninpi riqsichisqa karqa chaymanta. Profeciakuna, ñawpaq tamyapa jich'aykusqanwan evangelio qallariyninpi hunt'asqa karqanku, kaqmantaq qhepa tamyapi hunt'akunqaku tukukuyninpi. Kaypin kachkan 'samaykuna kutichisqa' nisqakuna, apóstol Pedro ñawpaqman qhawaripa nisqanman hina: 'Arrepentikuychik, chayrayku, kutirikuychikpas, huchaykichik pichasqa kananpaq, Señorpa qayllanmanta samaykuna kutichisqa hamunan kama; paytaq Jesusta kachamunqa.' Hechos 3:19, 20." The Great Controversy, 611.

Soqta sellokuna tapuyta hatarichin, chaymi Apocalipsis qanchis kaq kapituluypi Elíaswan Moiséswan sut'ichasqa ishkay huñukuykunata qallarichin; chaymanta qanchis kaq sellota kicharinku, hinaspan chay ishkay huñukuykunaman Espíritu Santopa jich'aykusqanta willakun. Kay sut'ichaypi yuyarinaqa, kuskan hora p'unchaw tukuyllata upallay kasqanmi kachkan. Qanchis kaq sellota kicharisqawan sut'ichasqa qhipa parajina jich'aykuyqa chay upallay pacha huk p'unchawta hap'ikun.

Hinaspan ña qanchis kaq sellota kicharirqanña, hanaq pachapi ch'in kay karqan kasqa media horata hina. Hinaspan rikurqani qanchis angelkunata Diospa ñawpaqninpi sayashaqta; paykunamanmi qanchis trompetakuna qusqasqa karqan. Hinaspan huk angel aswan hamuspa altarpa qayllanpi sayarqan, qori inciensiarioyoq; paymanmi achka inciensiota qusqasqa karqan, llapa santoskunapa mañakusqankunawan kuskata haywarinanpaq, trono ñawpaqpi kaq qori altar hawanpi. Hinaspan inciensiota qosñin, santoskunapa mañakusqankunawan hamuq, angelpa makinmanta Diospa ñawpaqninman wicharirqan. Hinaspan angelqa inciensiota hap'irqan, altarpa ninwan hunt'achispa, kay pachaman wikch'urqan: hinaspan uyarikurqan kunanchaqkuna, illap'akuna, lliphiyllakuna, hinallataq huk allpa kuyuy hatun. Apocalipsis 8:1-5.

Imaña qayna qillqasqa qhawasqanchik hina, The Great Controversy nisqapi qhipa para qallarín churasqa kachkan, atiyuq angel uraykamuspa kay pachata kikinpa k'anchayninwan qhantichiqtin. Qhipa para qallarikurqan “New York llaqtapa hatun wasi-hatun ruwasqakuna urmachisqa kasqanku” September 11, 2001 p'unchaypi.

“Kunanqa hamunichu simi ñawpaqta willasqayta New York llaqtata hatun yaku phawaywan pichasqa kananpaq? Kaytaqa mana hayk'aqpas nirqanichu. Nirqanimi, chaypi hatun wasikuna wicharichisqa rikuspas, piso qhipan piso, ‘Ancha manchay rikch'aykuna ruwakunqa Señor allpata sinchi manchaywan kuyuchinan p'unchaypi! Chayraqmi Apocalipsis 18:1-3 nisqap siminkuna hunt'akunqa’ nispas. Apocalipsis pusaq chunka ñiqin kapitulon tukuyntinmi kay allpaman shamusaqmanta huk waqyay, huk amonestación. Ichaqa mana ima k'anchayniyoqchu sapallan New Yorkmanta imapas hamusaqmanta; aswanqa yachanimi huk p'unchay chaypi kaq hatun wasikuna Diospa atiyin tikrayninwan, kutichisqanwan urmachisqa kanankuta. Qowasqa k'anchaymanta yachanimi tukukuyniyoq kay pachapi kasqanta. Señorpa huk simillanwan, atiyniyoq kallpanpa huk llamk'ayllanwan, kay hatun ruwasqakuna urmanqaku. Ruwakunanmi mana yuyay atisqanchikman hina manchaykuna.” Review and Herald, 5 julio 1906.

2001 watapi setyembre killapi chunka huk ñiqin p'unchaypi qhipa para qallariyta parachkarqa, chay paramanta jich'akuyinpas Elíaswan Moiséswan sut'inchasqa runakunamanmi urmaykun, hinallataq huk ch'inyay pacha-taq hap'in. Moisespaq Elíaspaq chay ch'inyay pachaqa Apocalipsis qillqapa chunka huk ñiqin kapitulopinpas sut'inchasqa kachkan, maypichus Moiséswan Elíaswan, chay iskay profetakuna kay pachata ñak'arichiqkuna, callekunapi “wañuchisqa” karqanku. Ichaqa kimsa p'unchay huk kuskanta qhipamanqa Horeb urqu mach'aymanta lloqsispanku hanaq pachaman wicharisqanku. Qhipa paraq historiapi chay iskay kachaqkunawan sut'inchasqa willakuyimi wañuchisqa kachkan hinaspa calleman wikch'usqa, ichaqa manaraq pampasqa kachkanchu kawsarimusqankama. Kayqa Judá ayllumanta León nisqaqa kunan kichasqan hatun chiqaqkunaq hukninmi.

Qhipa kimsa sellokunaqa reqsichin Diospa llaqtanpa qhipa kuyuriyninta, Elíaswan Moiséswan nisqakunapi rikuchisqa hina. Chay kuyuriymi wañun, hinaspataq kawsarimun. Kuyuriymi, imaraykuchus Adventismoqa qallarisqa huk kuyuriywan, chaymi hinalla purirqan 1863 watakama, chay pachapiqa William Millerpa reqsiyta Dios pusasqan ñawpaq cheqaq yachachiyta saqerqanku. 1863 watapiqa chay kuyuriy tukukapun, imaraykuchus 1863 watapi kamachiq simikunawan

iglesiata tukurqanku. Alfa Omegaqa sinchita ninqa: Sichus payqa puchuq llaqtanta qallarín huk kuyuriy hina, chay hinallataq tukuchinqa huk kuyuriy hina.

Kunanmi tukurqañam qanchis iglesiakunapa qanchis sellokunapa qhawayninta. Qhipa kimsa sellokunapi iskay kastata qhispichisqakunam rikuchikun, Moiséswan Elíaswan sutichasqa. Chay sellokuna llapallanmi Apocalipsis chunka pusaqniyoqpi atiyniyoq angelmanta testificanku. Pay uraykamuptin 11 de septiembre de 2001 p'unchaypi, iskay kasta qhispichisqakuna huk ch'uyaanchay ruwanakuyman yaykurqanku; chayqa wakichisqam karqan kay kuyuy ukhupi iskay kasta yupaychaqkunata qhawarichinapaq, t'aqanakunapaqpas, Adventismopa tukukuyninpi, imaynachus Adventismopa qallariyninpi kaq kuyuywan ñawpaqchasqa karqan hina. Danielmi chay huk kastata reqsichin; payqa mana allinkunam sutichan, paykunataq yachay yapakuyninta manam entiendenqachu, ichaqa yuyaysapakunam entiendenku. Mateoqa willawanchik, kicharisqa yachaypa entiendenqanta mana chariqkunam huk virgenqa upa kasqanta reqsichin. Yuyaysapa virgenkuna chawpi tuta krisispi rikuchinku chay yachay yapakuyninta entiendesqankuta, hinaspa chayta charisqankuta. Yuyaysapakuna hinallataq upakuna Philadelphia iglesiapi utaq Laodicea iglesiapi rikuchisqakunam. Laodiceapi mana allin, upa virgenkunaqa Señorpa siminmanta wisq'uchisqa kanankupaqmi, yuyaysapakunañañataq Diospa sutin, utaq paypa karakternta urkunankupi chaskinku. Sichus suqta kaq iglesia, Philadelphia, yuyaysapakuna rikuchin, imaynataq qanchis kaq iglesia, Laodicea, mana allinkunata rikuchinman? Sichus chayna kaptin, secuenciaqa mana allin ordenpichu kashan, ¿manachu? Kutichiyqa, sut'inchasqa hina, Alfaqwan Omegawanmi allinyachisqa kachkan.

Ñawpaq qallariyninpi Diospa ñawpaq sutichasqa llaqtan, ñawpa Israelpi, Moisesqa Cristota rikuchirqa chay sutichasqa llaqtapa tukukuyninpi.

Moisésqa cheqaqtapunin taytakunaman nirqa: “Señor Diosniykichismi qankunapaq wawqeykichiskunamanta noqaman rikch'aq huk profetata hatarichinqa; payta uyariychis llaqa imapipas imatachus qankunaman nisunki chaypi. Hinaspan pasasqa kanqa: pichus chay profetata mana uyariq kaqqa, chay runaqa llaqtamantan chinkachisqa kanqa.” Hechos 3:22, 23.

Diospa sutichasqa ñawpaq llaqtanpa tukukuyninpi, Juan Bautistaqa Elías kachaqmi karqa, Cristopa ñawpaq hamuyninpaq ñanta wakichiq. Chaymanta Jesusqa cruzpi ofrendanta ruwarqa, chay qhepaman hanaq pacha santuarionpa santo cheqanpi Hatun Sacerdote hina llamkayninta qallarinanpaq. Diospa sutichasqa iskay ñiqin llaqtanpa qallariyninpi, kunan pacha Israel nisqapi, William Millerqa Elías kachaqmi karqa, Cristopa Iskay Hamuyninpaq ñanta wakichiq. Hinaqtinmi Jesusqa usqhaylla Ancha Santo Cheqaman hamuspa taripayninta qallarirqa. Diospa sutichasqa iskay ñiqin llaqtanpa tukukuyninpi, qhipa Elías kachaqmi ñanta wakichirqa, Cristo kawsakqkunapa taripay kamachiyta qallarinanpaq, Hanaq Pacha Hatun Sacerdote hina llamkayninpa tukukuyninpaq, hinallataq Iskay Hamuyninpaq.

William Millerqa rikch'an manam willakuqllatachu unancharin, aswanpas paywan kуска kasqa kuyuytapas unancharin.

“Manchakuyninwan, William Millerqa runakunaman qallarirqa Diospa qhapaq suyupaq pakasqa imakunata kicharipa yachachiyta, uyariqkunata pusaspa profeciakunanta pacha

Cristoq iskay kutin hamuyninkama. Sapa kallpachakuyninwanmi aswan kallpata chaskirqan. Imaynan Juan Bautistaqa Jesuspa ñawpaq hamuyninta willakuq karqan hinaspa Ñoqpa hamuyninpaq ñanta waqichirqan, chhaynallataqmi William Millerpas paywan kуска huñukuqkunapas Diospa Churinpa iskay hamuyninta willakurqanku....”

“Waranqa runakunaqa pusasqa karqanku William Millerpa willakusqan cheqaqta chaskinankupaq, hinaspa Diospa sirviqninkunata hatarichisqa karqa Elíasqa espirítunpi hinaspa atiyinpi chay willakuyta willakunankupaq.” Early Writings, 229, 230, 233.

Ñawpa Israel ñawpaq qallariypi, Diosqa Moisesa waqyarkan, paymi Egiptopi tawa chunka watakuna q’añuchisqa yachachikuyta chaskirqan; chaymi huk tawa chunka wata chunniq pampapi kawsayta munarqan, Egiptoq kallpachayninta paypa kawsayninmanta hurqunapaq. Paqarisqanmantapacha tawa chunka watamanta qhipaman, Diospa llaqtantata Egiptomanta pusamunanpaq akllasqa kasqanta entiendespa, Moisésqa runapa kallpanwan Egipto runata wañuchirqan. Hinaspapas tawa chunka wata qhipaman, ruphaq sach’a kasqanpi, Diospa waqyasqanman contran sayarqan. Waqyasqata tukukuypi chaskisqanmanta qhipa, wañuyman mancharichisqa kanan kama churinta señalachinapaq kamachikuyta mana kasukurqanchu. Aqsasqa Suyupa tinkuna patapiqa, huk kutita contran sayaspa Rumikta iskay kuti maqaykurqan. Ñawpa Israelpa qallariyninpi, Moisésqa Laodicea runapa kasqanman rikch’akuq characterniyuqmi karqan. Chayhinata ruwaspapas, hatun hinaspa ch’uya waqyasqanta hunt’arqan, ñawpa Israelpa tukukuyninpi Cristopa rikch’aynin kasqanta yupaychaspa. Cristoqa, sasachakuq judío runakunawan, utaq judío kasqankuta nispa mana judío kaqkunawan, maqanakuspa, Filadelfia runapa characterninta rikuchirqan. Ñawpa Israelpa qallariyninpi, Moisésqa qori, ñawipa hampi, hinaspa yuraq p’achayuyq kananpaq munasqa Laodicea runata rikuchirqan. Tukukuypiq, Cristoqa Filadelfia runam.

Adventismo qallariyninpi, William Miller, Sardispi pisi runakuna mana p’achankuta qhellichasqankuwan rikuchisqa kasper, huk Filadelfiayoqta rikuchirqan, chay hina paywan kуска kuyuy pas. Adventismo tukukuyninpi, 1989 watapi pacha tukukuqta reqsirqan chay kuyuyqa, Moisés hina hinallataq Laodiceayoq karqan. Millerpa kuyusqanqa Future for America nisqa kuyuyta unanchan, kay profetiku amuywan: ñawpaq kuyuyqa Filadelfiayoqkunawan hunt’asqa karqan Filadelfia pacha tiempopi, qhipa kuyuytaq Laodiceayoqkunawan hunt’asqa kan Laodicea pacha tiempopi.

Ñuqaqa 1989 watamantapacha kay kuyuyta willakuyninmanta aswan achka profétic historiata qhawayuyq testigom kani, Future for Americapa historianninta rikch’akuq runakunamanta mayqenpas mana ñuqamanta aswanqa kanchu; hinaspan sut’inchani, ñuqaqa kikiywanmi 1989 watamanta qallarispalla chay historiata purirqani huk certificasqa Laodiceo Adventista hina. Chay ñanpiqa achka almaskunam kanku ñuqap testigoyta sayachinqaku. Hinallataq cheqaqtapuni testificayta atini: Adventismopa tukuyinpi kay kuyuywan kуска kaqkunapas certificasqa Laodiceo Adventistakuna kasqankuta. Ñawpaq sutichasqa runakunaqa huk Laodiceomanta qallarinku, paymi Philadelphiano tukupun, hinaspan Philadelphianowan tukunku. Iskay kaq sutichasqa runakunaqa huk Philadelphianomanta qallarinku, hinaspan huk Laodiceowan tukunku, paytaqmi waqyachisqa kachkan Philadelphiano kananpaq. Kayqa Alpha y Omegaq firmanninqa.

Miserable, wakcha, llaquiy espiritual ñawsa kayninpi umalliqpa hinallataq paywan kуска hukllakusqakunapapas, Diosqa sapaqmi pusarqa hinaspa kamachirqa profétic señalkunata, 1989 watamanta kunankama pasaqkunata. Espiritual llatan kayninpi hinaspa wakcha kayninpi umalliqpa hinallataq paywan kуска hukllakusqakunapapas, Diosqa sapaqmi pusasharqa cheqaq kaykunapa kichasqa kayninta, paypa yuyayninman hina kicharinanpaq rikch'akusqankunata. Paypa khuyapayakuyninpi, mayqinchus manam hayk'aqpas t'aqasqachu paypa "cheqaq kaynin"manta, mayqin pichqachay ruwanakuyta wakichirqa, chaymi Laodiceamanta runaqa wañunanpaq, chaymanta qhipaman Philadelphiamanta hina kawsarimunapq. Chay wañuywan kawsarimuyninqa rikuchisqa karqa Daniel hinaspa Apocalipsis librokunapa qillqaqninkunawan, iskayninkupas simbólicamente wañuchisqa hinaspa kawsarichisqa kasqankurayku. Juanqa kawsarichisqa karqa phutiyachiq aceite timpusqaman wikch'uykusqa wañuymanta; Danieltaq yarqhay leonkuna mach'aymanta. Chayrayku, iskay librokuna, mayqinkuna huk libro kasqankurayku, wañuy hinaspa kawsarimuypa símbolonta aswan sinchita ñawpaqman churanku, kunan kichakushan ñawpaq mensajeq huknin kasqan hina.

Imayna qhipa p'unchaykunapi tapukuy taripaypa kuyuriynin, (Millerita kuyuriywan rikch'achisqa karqan chay), pacha tukukuymán asuykaptin, Dios yuyaychasqa karqan kamachiqninta, hinaspa kuyuriy tapas wañuchisqa kananpaq, chaymanta qhepaman kawsarichisqa kananpaq. Qanchis iglesiakunapa contexto-pi, Laodicea wañuchisqa karqan 18 julio 2020 p'unchaypi, hinaspa qayllamusaq Domingo ley manaraq chayamuchkaptin Filadelfia hina kawsarimunan karqan. Chay kawsarichisqa kuyuriyqa qanchis iglesiakunamanta kanman karqan, ichaqa pusajñiqinmi kanman karqan. Chay kuyuriyqa pusajñiqinmi kanman karqan, chayri qanchismantam.

Kay willakuy pakasqaqa Apocalipsis libropi achka testigokunawan sayachisqa kachkan, ichaqa kaykama manaraq reqsisqa. Kay pacha p'unchaykunapi kunan yaykushanchik uywaqaq rikch'ayninpa pruebanman, maymantam Hermana White willawanchik chayqa domingo kamachiy ñawpaqman hamuq pruebachá kasqanta. Domingo kamachiypiq Diospa sellonmi chay historiapi Filadelfiapi runakunaman churakun. Ichaqa paykunaga pasananku tiyan uywaqaq rikch'ayninpa chay pruebatam, gracia p'unchay tukukuy manaraq chayamuptin.

“Señormi sut'ita rikuchiwashan uywakunapa millay kaqninta rikch'achisqa imahinam ruwasqa kanqa manaraq probación tukukuchkaptin; chaymi Diospa llaqtanpaq hatun prueban kananpaq, mayqenwan wiñay kawsayninpa tukukuyninmanta qhawarisqa kanqa. Qanpa sayaynikiqa hina mana allin tinkuchisqakunawan may chhullchusqa kasqanrayku, pisillan engañasqa kanqaku.

“Apocalipsis 13pi kay yachachiq rimay sut'inchasqa qhawachikun; [Apocalipsis 13:11–17, citasqa].”

“Kaymiqa Diospa llaqtanpaqmi pruebasqa kanqa manaraq sellasqa kashaqtinku. Llapa runakuna Diosman cheqaq kasqankuta rikuchirqakuq, kamachikuyninta kasukuspa hinaspa llulla sábadota mana chaskispaqa, Señor Dios Jehovápa unanchan uranpi churakusqaqa kankanku, hinaspa kawsak Diospa sellonta chaskinqaku. Hanaqpachamanta paqarisqa cheqaqta saqeykukuqkuna, hinaspa domingopa sábadonta chaskiqkunaqa, bestiapa markanta chaskinqaku” Manuscript Releases, volumen 15, 15.

Kay pacha historiapi, ñawpaqta Republicanism nisqawan Protestantism nisqawan reqsichisqa iskay waqrawanqaña democracia nisqaman hinaspa apostata Protestantism nisqaman tikrasqaña kanku. Chay iskay waqra hunt'asqata huñunakuspaqa, huk kallpaman, huk waqramanmi tukunku. Chaylla pacha pachapim, Diosqa Protestantism-pa cheqaq waqranta reqsichinqa hinaspa oqarichinqa uywakuna-muyu hinallataq kasqanta willakuypaq. Chay iskay waqraqa hukninwan hukninwan kuskan purinku, Estados Unidos sutiyuq llaqtakuna Biblia-pi profeciapa suqta qhapaq suyunta manaña kasqankama.

Apocalipsis chunka qanchisniyuq sut'inchaynin: dragónpa (Naciones Unidas), bestiapa (papaq atiyin) hinaspa llulla profetapa (Estados Unidos) kimsa-hukllachasqa huñuyim chay atiy kasqanta, pusqayuyq umakunamanta paqariy pusaqniyuq umata. Chay qanchis umakunaqa Bibliapi sut'ichasqa profeciapa qhapaq suyuyinkunam, Babiloniamanta qallaripa, chaymantataq Medo-Persia, Grecia hinaspa qhipaman pagano Roma. Chaymanta pichqañiqin qhapaq suyuqa papal Roma, paymi profético simiyman hina wañuchiq k'irivan chaskirqan 1798 watapi. Chay historiapa p'unchayninpi Bibliapi sut'ichasqa profeciapa soqtayuyq qhapaq suyu, Estados Unidos, tiyanaq pataman wiharirqan, utqayllam hamuq domingo kamachikuywan urmachisqa kanan kama.

Naciones Unidas nisqa tantiyqa chaymantaqa kallpawanmi qechusqa kanqa, mayqen kallpachus llapan kay pachata waqaychachin bestiaman rikch'akuqta sayarichinankupaq. Chay pachapiqa soqta kaq qhapaq suyuqa wañuywan hina nanayniyuq ch'akiyta chaskirqanña, ichaqa Estados Unidosqa chaymantaqa llapan kay pachata kallpachinqa Naciones Unidas nisqapi pusayninta chaskinankupaq, hinaspa mañanqa papadoq allin kawsaymanta kamachiq atiyintapas chaskinankupaq, kimsa kutin huñusqa tinkuyta kamachinampaq.

Kay pachapi tiyakuqkunata pantachin, chay milagrukunawan, uywakuna hina kaqpa ñawpaqninpi ruwanapaq atiyuq kasqanrayku; kay pachapi tiyakuqkunata nispanmi, espadawan churasqa k'iriyuq karpaspas kawsariy uywakuna hina kaqpa huk rikch'ayta ruwanankupaq. Payqa atiyuq karqanmi uywakuna hina kaqpa rikch'ayninman kawsayta qonampaq, chay rikch'ay rimanapaq, hinallataq uywakuna hina kaqpa rikch'ayninta mana yupaychaqkunapaq wañuchisqa kanankupaq. Apocalipsis 13:13, 14.

“Uywaq animalpa rikchaynin” nisqapa sapan sut'inchayninqa Diospa qhelqasqanpi kayllanmi: iglesiawan (papal atiyiniyuqwan) estadowan (Naciones Unidaswan, maypichus Estados Unidos wak nisk'a isqon reykunata kamachin) huñusqanta rikuchin. Jezabelqa papal atiyiniyuqmi; Acabqa Estados Unidosmi, chunka norte ayllukunapa reynin kasqanrayku.

Estados Unidos suyupayqa domingo ley churasqapi urmaptin, Tiro (papadokuna kamachiy) mayqinchus 1798 watamanta pacha qunqakusqa karqan, “yuyarisqa” kan, chaymantataq payqa qallarimun llullachiq takinkunata. Ellen Whitepa qelqasqankunapi “naciónpa tukukuynin” nisqawan rikuchisqa qullqi urmayrayku, Estados Unidos suyutaq kamachisqa kan llaqa kay pachata huñunaypaq chay Biblia nisqan atiyininta chimpapunaypaq, mayqinchus sapa runapa makinta huñun paypa contranpi. Chay atiyninqa Islammi, imaynachus Islampa ñawpaq taytan Ismaelwan rikuchisqa kashan hina.

Señorpa angelninmi payta nirqan: Qhawariy, wiksayuqmi kanki, huk qhari wawayuqmi kanki, sutintataq Ismael nispa churanki; Señorqa llaquyniykita uyarisqanrayku. Payqa sallqa runa hina kanqa; makinqa llapa runakunapa contranpi kanqa, llapa runakunapa makintataq paypa contranpi; llapa wawqinkunapa qayllanpitaq tiyakonqa. Génesis 16:11, 12.

Estados Unidosqa hukninqa hukninku ch'usaq iskay chunka qanchisniyuq reykunawan huñunakuyta ruwan, chaypi ñawpaq kamachiq kayta hap'ispa. Chaytaqa aslla p'unchawkunaqllapaqmi ruwan, hinaspan qhepaman kallpachakuywan mañanqa papal atiynin tukuy chaykunap uman kananpaq, imaynachus Jezabelqa Acabta kamachirqan hina.

Chaymi hinaqa, dragón, bestia, hinaspa llulla willakuqpa kimsa-kutin huñuynin kuskata Armagedónman purinku. Pusaq yupayqa kawsarimuyta rikuchin, hinaspa profeciawan sut'inchasqa, wañuy-man rikch'aq chukri chaskiq suyukunaq qhapaq kayninqa phisqa kaq suyumi karqa, papal atiyniyuq kay. Papado kawsarichisqa kaptinqa, paykunaga pusaq kaq suyuman tukunku, hinaspa chay kimsa-kutin huñuymanta kamachiyta qusqanku; chay pusaq kaq suyuga qanchis suyukunamanta huk umallañam, wañuy-man rikch'aq chukri chaskiq kasqanpaq reqsisqa, ichaqa Diospa saminchasqanqa chay wañuy-man rikch'aq chukri hampisqa kasqantapas sut'inchan.

“Qhipa krizisman qayllakuspaqa, ancha kawsayniyuqmi Señorpa instrumentonkuna ukhupi armonía hinallataq huk sonqolla kay kanan. Kay pachaga unt'asqañam kashan wayra parawan, guerranwan, ch'iqninakuyninwanpas. Ichaqa huk umallapa uranpi—papal atiyninpa uranpi—runakuna huñunakusqanku Diosta sayanankupaq, Paypa testigonkuna personankupi. Kay huñunakuyqa hatun apostatawanmi t'aqyasqa kashan. Payqa maskhaptin agente ninkunata huñuyta cheqaq kaywan maqanakunankupaq, chay hinaqa llamk'anqa cheqaq kaypa yanapaqninkunata rakiyta, ch'iq't'ayta ima. Envidia, mana allin yuyaykuna hukmanta hukman, mana allin rimaypas, paymanta kallpachasqañam discordiawan dissensionta paqarichinankupaq.” Testimonies, volumen 7, 182.

Pichqa kaq qhapaq suyupas, suqta kaq qhapaq suyupas, qanchis kaq qhapaq suyupas chay pacha llapankupas sapankama qhapaq suyun-kunataña chinkachisqaña kashanku; chayrayku sapaqnin qhapaq suyun-kunapas llapankupas huk qhapaq suyu hina kуска kawsarichisqa kanku, kimsa rakiyuqmanta ruwasqa, hinallataq Diospa kayninpa kimsa-rakiyoq kasqanta llullaqta qatipakuspa.

Soqta qhapaqsuyu, iskay oveja-hina waqrawan qallarista huk waqra tukuspa dragón-hina rimajman tukukuq, papal atiyniyuqpa profético kayninta japin, imaraykuchus manchay animalpa rikchayninta ruwan. Chay animalmi, papal atiyniyuq, aswan ñawpaqta rikuchisqa kachkan kawsarimusqa pusaj kaq qhapaqsuyu hina, qanchis kaqmanta kaq. Ichaqa, mana chaylla papal atiyniyuqchu profético watuchakuyninta aswan chiqapta hunt'an, “pusaj kaq qanchis kaqmanta kaq” nisqapa; Estados Unidosqa papaciyapa rikchayninta ruwan, chayraykutaq profétikamente papal atiyniyuqpa kikin kayninkunata paqarichin.

Estados Unidosqa qallarirqan 1798 watapi, Isaías iskay chunka kimsayuqman hina, Tiro—papal atiyniyuq kay—soqtaq ñiqin qhapaq suyupa tukuyininkama qunqaypi kananpaq. 1798 watam Milleritakunapaq pacha tukukuypi karqan, Adventismo qallariyninpi. 1844 watapa pawqar

killakama chay Millerita Adventismoqa Protestantismopa manto-ninta chaskirqan, chaymi paralelopi purin Republicanismopa waqrantaqwan, mayqinchus Estados Unidospa gobiernoninta rikuchin. Iskay waqrakunaqa kaqllataq uywapi kanku; chayraykum historiapi kuskata purinku. Adventismopa qallariyninpas tukukuyninpas Republican waqrawan paralelopin purin. 1798 watamanta, Protestantekuna ñawpaq angelpa mensajeninta mana chaskispankukama, chay historiapi pacha karqan maypichus Dios chay Protestante waqrata sayarichirqan. Chaytaqa huk pruebay chiqninwan ruwarqan, imaynatachus Republican waqrawanpas ruwarqan hinata. Achka rimaymi kan chay paralelopi waqrakunamanta, ichaqa kunanqa mana.

Uraq republikanu waqraqaqa wañusqa protestantismowanmi huçhapi urman, mana cheqaq protestante waqrawanqa; cheqaq waqraqa Corderopaq kasaracusqan warmim, payqa virgenmi. Tukukuypaq pacha 1989 watamantapacha qanchis presidentekunam karqan. Chay presidentekunamanta soqta kaqmi wañuchiq chukriyta chaskirqan, chay kikin watapi adventismop tukukuyninpi kaq kuyuyqa hinallataq wañuchiq chukriyta chaskirqan. Pusaq kaq presidente, 1989 watapi tukukuypaq pacha qallarimusqanmantapacha, chay wañuchiq chukriyta chaskispa hampisqa kaqmi kanqa. Payqa qanchis kaqkunamanta kaq presidente kananmi. Chayllapi, 2020 watapi soqta kaq presidente wañuchiq chukriynta chaskiptin, kunan protestante manto apaq waqrapas wañuchisqam karqan. Imayna catolicismop uywanwan kasqanmanta, imayna apostata protestantismop uywapa rikchayninwan kasqanmanta, chay hinallataqmi cheqaq protestantismop waqranwanpas. Protestantismop waqranqa soqta kaq iglesiata hina rikuchisqam, pusaq kaqman tukuspa, ichaqa qanchismantam kachkan.

Kaykunata pruebaykita, yuyariy: prueba wichq'ay tukunaypaq manaraq wichq'akunankama kichasqa qillqasqa willakuyqa mana iskayrayakuqta qallariy tukuyta rikuchisqan ukhupi qhawachisqa kanqa. Chay willakuyqa “historicism” nisqa ñanwan qhawachisqa kanqa; chay ñanqa Bibliamanta historiata pacha historiwan tupachispa pacha tukukuyninta reqsinapaq llamk'an. Chay willakuyqa hallp'amanta wiñarin.

Cheqaqa kay pacha allpamanta wiñamunqa; hinaspa chanin kayqa hanaq pachamanta qhawarimunqa. Arí, Señorqa allin kaqta qonqa; hinaspa suyunchikpas poqoyninta qorqunqa. Chanin kayqa paypa ñawpaqninman rinqa; hinaspa ñanman churawasunqa paypa puriyninpa rastrokunapi. Salmos 85:11–13.

Manam hukllachu chay pasajepi kay allpaqa “suyuta” nispa riqsichisqa kasqanmanta. Salmospi pasajepiqa mana “suyullata”chu “Apocalipsis chunka kimsayuq” nisqapi kaq “allpa” animalwan kikin chayta riqsichin, aswanpas qhawachinmi “cheqaq kayqa” allpamanta “phutirin” nisqanta.

“¿Ima musuq pachapi nacionmi 1798 watapi atiyiniyuqman wichariq, kallpayuq kayta, hatun kayta suyaspa, hinaspa pachantin pacha runakunapa rikchayninta aysaq karqa? Kay símbolopa churananqa mana ima tapuytapas saqenchu. Huk nacionlla, hukllataqmi, kay profeciapa willakusqankunawan tupaykun; mana iskayrayaypaqmi Estados Unidos de América nisqaman señalan. Yapamanta yapamanmi, yuyayqa, casi qelqag sagradomoq chiqan siminkunapas, mana yachaspa oradorpas historiadorpas kay nacionpa sayariyninta, wiñariyninta willakuspanku llamk'achisqaku. Uywaqa rikurisqa karqa ‘allpamanta wichariq’ hina; hinaspa, t'ikraqkuna nisqankuman hina, kaypi ‘wichariq’ nispa t'ikrasqa simiq chiqanpi nin ‘huk

mallki hina wiñay utaq phutuy.”” The Great Controversy, 440.

Estados Unidosqa kay pachapi animalmi “wiñaripa llusqsimun”. Chayrayku, kay qillqasqakunapi nisqakunata pruebanaykipaq, inspiracionqa reqsichin willakuq yachachiyqa qallariywan tukukuynin rikuchisqa kanan, historiamanta huk historia pataman churaska contexto ukupi kanan, hinaspa Estados Unidosmanta huk simimanta hamunan. Cheqaqmi, Estados Unidos ukhupi llulla simikuna kan; ichaqa Diospa Siminpa nisqanman hinataq paqariyninpi, mayqan willakuqpas utaq ministeriopas Estados Unidosmanta hawapi tarikuspa utaq chaymanta mana paqarispaqa, llulla k’anchaymi. Adventismoqa Estados Unidosllapim qallarin, huk qariq siminwan hinaspa Estados Unidospi sayarichisqa huk kuyuywan. Jesusqa imapas tukukuyninta rikuchin, qallariyninwan.

Pipas rinriyuq, uyariychun imatachus Espíritu iglesiakunaman nin.